

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ
Тұсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 1-14

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
Ұлттық өнер академиясы Қабылдау
комиссиясының төрағасы

А.Жудебаев

(Ғылыми кеңестің 30.04.2025
жылғы отырысының №10 хаттама
шешімі)

**«8D02195 – ӨНЕРТАНУ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША ДОКТОРАНТУРАГА
ТҰСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы
2025 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	Тұсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі	Бет. 2-14

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Нөгербек Б.Б. – Темірбек Жүргенов атындағы ҚазҰӘ доценті, PhD докторы
Айдар А.М. – Темірбек Жүргенов атындағы ҚазҰӘ доценті, PhD докторы

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының отырысы

«10» 04 2025 ж. Хаттама № 9

«Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының менгерушісі

Б.Б. Жұл Нөгербек Б.Б.

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Халыков К.З.

Ғылыми кадрларды даярлау
бөлімінің басшысы

А.А.Кульшанова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ
Тұсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 3-14

Докторантуралық тұсу емтиханының бағдарламасы ЖОО кейінгі білім берудің (магистратура) алдыңғы сатысының бағдарламасы көлемінде құрылған.

I. Докторантураға «8D02195-Өнертану» білім беру бағдарламасы бойынша мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын негізгі талантар

Докторантураға тұсуши:

Ойы болу керек:

Талапкерлердің өнер және мәдениет саласындағы туындыларды зерттеу бағытында кәсіби дайындығы болуы керек, әлеуметтік-гуманитарлық ғылым саласындағы негізгі қағидаларды, заманауи технология жетістіктерін менгеруі міндеп, заманауи ғылыми-практикалық мәселелерді тұжырымдап, олардың шешілу жолдарын білуі тиіс.

Білу керек:

- әлемдік және отандық өнер мен мәдениет тарихын, әлемдік мәдени құбылыстардың дамуындағы ортақ зандалықтары мен өзіндік ерекшеліктерін;
- шығармашылық процесс ерекшеліктері, оларды зерттеудің ғылыми әдістемелері;
- кәсіби мамандық бағытындағы шығармашылық, ұйымдастырушылық, әдістемелік, ғылыми-зерттеу қызметтерінің теориялық негіздерін.

Түсіну керек:

- өнертану және көркем сын саласы бағытында ғылыми-зерттеу тақырыптарын қоя білуі, практикалық түрде жүзеге асыра білуінде;
- түрлі ақпарат көздерінен алғынған материалдарды сұрыптауда және жүйелеуде;
- заманауи теория мен талдау әдістемелері саласындағы соңғы жетістіктерді пайдалана отырып өздігінен ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізуде.

Менгеру керек:

- сынни талдауда, түрлі саладағы теориялық тұжырымдар мен идеяларды салыстырмалы түрде пайдалана білуде;
- ғылыми зерттеудің жоспарын құруда, зерттеу нәтижесін болжауда;
- зерттеу саласының жүйесін айқын түсінуде, таңдалған ғылыми зерттеу әдістерін сапалы және нәтижелі менгеруде.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Тұсу өмтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 4-14

Құзыретті болу керек:

- білім сапасын көтеруге тиімді зерттеу әдістерін менгеруде;
- зерттеудің жалпы ғылыми және өнертанулық әдістерінде.

Қабылдау өмтиханына «Магистратура мен PhD докторантурасы қабылдау туралы Ережеге» сәйкес келесі өмтихан түрлері кіреді:

- жазбаша эссе;
- коллоквиум (ауызша билетпен). Білім беру бағдарламасы бойынша өмтихан сұрақтары «Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының магистратура және докторантурасы қабылдау бойынша құрастырылған Ережелері негізінде өмтихан «Кино семиотикасы», «Өнер теориясы», «Заманауи кино өнерінің өзекті мәселелері» пәндері негізінде билет арқылы ауызша өткізіледі.
- болжамды ғылыми-зерттеу жұмысының негіздемесін қорғау. Реферат өнертанудың базалық пәндер кешенінің пәнаралық негізінде жасалып ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша алдын ала орындалады.

II. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ

1. Кинематографтағы интермәтіндік стратегиялар мен әдеби мәдени кодтардың экран тілі арқылы бейнеленуі.
2. Кинодағы иконографиялық жүйелер мен бейнелі таңбалардың семиотикалық мағынасы.
3. Цифрлық технологиялар мен киноэстетикадағы трансформация арнайы эффектілерден виртуалды шындыққа дейін.
4. Киноөндірістегі жаһандану үдерісі мен Голливудтың ұлттық кино мен мәдени бірегейлікке ықпалы.
5. Суперқаһарман бейнесінің кинодағы эволюциясы заманауи мәдени және әлеуметтік контекстер аясында.

III. Пән атауы және оның негізгі бөлімдері

1 пән «Кино семиотикасының тұжырымдамасы»

«Кино семиотикасының тұжырымдамасы» курсының мақсаты – кинематографты жеке мағыналық белгілер жүйесінде немесе жүйелер жиынтығы түрінде қарастыратын кинотану ілімінің әдістемелік бағытын зерттеу. Кино семиотикасының зерттеу тәсілдері заманауи лингвистика, этнология, құрылымдық поэтика негіздеріне сүйенеді. Құрылымдық семиотика тәсілдеріне ерекше көңіл бөлінеді.

Бағдарлама мазмұны

Тақырып 1. Кино семиотикасына кіріспе: негізгі ұғымдар мен талдау әдістері.

Тақырып 2. Кинодағы символика мен белгілер: олардың рөлі мен қызметі.

Тақырып 3. Кино тілі режиссура негізі: стильдік әдіс-тәсілдер мен техникаларды талдау.

Тақырып 4. Кино семиотикасының даму тарихы: классикалық мектептен заманауи әдістерге дейін.

Тақырып 5. Кинодағы тұс пен жарықтың рөлі: эмоционалды және семиотикалық аспектілер.

Тақырып 6. Киноның дыбыстық семиотикасы: атмосфера құру мен мағынаны жеткізу үшін дыбысты пайдалану.

Тақырып 7. Нарративтік құрылымдар және кино семиотикасы: сюжет әдістері мен құрылымдарын талдау

Тақырып 8. Кинодағы жанр семиотикасы: жанрлық конвенцияларды зерттеу және олардың көрерменге әсері.

Тақырып 9. Кинодағы интертекстуалдылық: әдебиет, өнер және киноның мағынаны құруға ықпалы.

Тақырып 10. Тән және кино: кинематографиядағы тән бейнесінің семиотикалық аспектілері.

Тақырып 11. Постколониялық кино семиотикасы: маргиналданған топтардың көрінісі мен қабылдануын талдау.

Тақырып 12. Киноның гендерлік семиотикасы: кинематографиялық мәтіндерде жыныс және сексуалдылық рөлін зерттеу.

Тақырып 13. Кино пейзажының семиотикасы: ландшафттың символдық мәні мен қызметін талдау.

Тақырып 14. Монтаж және кино семиотикасы: монтаж арқылы мағына құру мен эмоциялық реакцияға әсерін зерттеу.

Тақырып 15. Постмодернистік кино семиотикасы: қазіргі кинематографиядағы мағына мен метафоралардың деконструкциясын талдау.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ <u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
		Бет. 6-14

«Кино семиотикасының тұжырымдамасы» пәнінен емтихан сұрақтары

1. Коммуникация үдерісіндегі семиотикалық көзқарастар
2. Француз структурализмінің негіздері және Леви-Стросстың талдау үлгілері
3. Ролан Барт: семиологияға қосқан үлесі
4. Экран мәдениетіндегі символдық бейнелер мен белгілер
5. Юрий Лотман жүйесіндегі семиотикалық модельдер
6. Р. Барттың құрылымдық-семиотикалық концепциялары
7. Кинематографиядағы кеңістік пен белгілердің арақатынасы
8. Коммуникацияны түсіндірудегі Лотманның семиотикалық тәсілі
9. Кеңістікке негізделген өнер түрлерінің семиотикалық сипаты
10. Постструктурализм бағытындағы Делездің философиялық көзқарастары
11. Жарнама дискурсында семиотикалық кодтардың қолданылуы
12. Крейдлиннің семиотикаға қатысты теориялық үлестері
13. Кино семиотикасының даму кезеңдері мен тарихи ерекшеліктері
14. Белгілер жүйесінің өзгермелі құрылымдары мен динамикасы
15. Мәтін семиотикасы: интерпретация және құрылым
16. Символизмің мәдениеттегі орны мен мәні
17. Белгілік жүйелердегі деңгейлік құрылымдар
18. Кристиан Меңтің кино белгілеріне қатысты тұжырымдары
19. Батыс кинотеориясындағы семиотикалық мектептер
20. Лотман негізіндегі белгілер жүйесінің теориялық аспектілері
21. Фильм эстетикасын семиотикалық тұрғыдан талдау
22. Құрылым мен мағынаның өзара байланыс механизмдері
23. Кино тілінің тарихи қалыптасуы мен түрленуі
24. Делездің теориясы негізінде қалыптасқан белгі жүйесі
25. Қазіргі кино семиотикасындағы жаңа бағыттар мен ізденістер

Әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Лотман, Ю. Семиосфера [Мәтін] / Юрий Лотман.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2019.- 640 б. ISBN 978-6017943-34-9
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б. ISBN 978-601-7621-00-1
3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б. ISBN 978-601-7943-97-4
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы [Мәтін]: Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М.,

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ <u>Тусу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
		Бет. 7-14

Әмірбекова Д. 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б. ISBN 978-601-7943-92-9

5. Бордуэлл Д. Кино өнеріне кіріспе / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраемова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.К.- 11-ші басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020. - 728 б. ISBN 978-601-7943-96-7
6. Фрейлих С.И. Кино теориясы: Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Мендеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С. - 8-ші басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б. ISBN 978-601-7621-07-0
7. Лободанов, А.П. Семиотика искусства: история и онтология [Текст]: Учебное пособия / А.П. Лободанов.- 2-е изд.- М.: Московский университет, 2013.- 680 с.- (Классический университетский учебник). ISBN 978-5-19-010803-3
8. Истории национальных кинематографий в СССР и перспективы развития кино государств-участников СНГ. стран Балтии и Грузии. - М.: Академический проект, 2018. - 773 с. ISBN 978-5-8291-2171-6
9. Разлогов К.Э. Кинопроцесс XX - начала XXI века искусство экрана в социодинамике культуры: Теория и практика / К.Э. Разлогов. - М.: Академический проект, 2016. - 640с. ISBN 978-5-82911962-1
10. Ромм М. Беседы о кино и кинорежиссуре / Михаил Ромм. - М.: Академический Проект, 2016. - 480 с. ISBN 978-5-8291-1950-8
11. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін: зерттеулер мақалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы. - Астана: Фолиант, 2017. - 464 б. ISBN 978-601-302-610-7
12. Ногербек Б. Казахское игровое кино: фольклорные традиции и образ героя: Монография / Б. Ногербек, Б. Ногербек. - Алматы: Карагату КБ, Дәстүр, 2014. - 424 с. ISBN 978-601-72204-22-8
13. Нильсен В. Изобразительное построение фильма: Теория и практика операторского мастерства / В. Нильсен. - М: ВАГРИУС, 2017. - 230 с. ISBN 978-5-9697-0795-5
14. Заманауи қазақ киносының мәселелері: Ұжымдық монография.- Алматы: Типография «ИП Канеев ЕК», 2023.- 181 б. ISBN 978-601-265-418-9
15. Казахское кино: культурная матрица и тренды. 2018-2023/ сост. Гульнара Абикеева.- Алматы: RUAN, 2023.- 304 с. каз., рус. ISBN 978-601-7087-63-0

Қосымша:

1. Арнхейм Р. Кино как искусство. М., Изд.во иностран.лит. 1960.
2. Аристарко Г. История теорий кино. – Москва: Искусство 1966.
3. Балаш. Кино, становление и сущность нового искусства. – М, 1968.
4. Базен А. Что такое кино? – Москва: Искусство 1972.
5. Власов М.П. Виды и жанры киноискусства. – Москва: Знание, 1976.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ <u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік күжат түрі	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
		Бет. 8-14

6. Герасимов С.А. Жизнь. Фильмы. Споры. – Москва: Искусство, 1971.
7. Гинзбург С.С. Очерки теории кино. – Москва: Искусство 1974.
8. Шкловский В. За 60 лет. Работы о кино. М., 1985.
9. Ямпольский М. Демон и лабиринт. М., 1999
10. Режиссерская энциклопедия. Кино Европы. – М., НИИК, 2002.

2 Пән «Киноның философиялық қағидалары»

Пәннің мақсаты оқу бағдарламасындағы жеке бөлімдердің нақты зерттеу бағытын айқындау. Негізгі теориялық бөлімдердің айқындалу арқылы жалпы өнер теориясының зерттеу бағыттары құрастырылады. Әр бөлімнің өз ішінде жалпы және универсалды постулаттар беріледі, өнер теориясы түсініктерінен қысқаша сипаттамалары келтіріледі, бейнелеу өнері, кино және драматургия салаларының өзекті деп танылған тақырыптарын зерттеу мүмкіндіктері қарастырылады. Терминологиялық, түсініктемелік сұрақтар төңірегіндегі мәселелерге көп көңіл бөлінеді, теориялық зерттеудегі дәстүрлі тәсілдер мүмкіндіктері айқындалады.

«Киноның философиялық қағидалары» пәнінен бағдарлама мазмұны

Тақырып 1. Кіріспе. Өнер философиясы

Тақырып 2. Кино философияның негізгі идеялар

Тақырып 3. Киноның философиялық табиғаты

Тақырып 4. Кино өнерінің онтологиясы мен гнесологиясы

Тақырып 5. Фильмнің бейнелік шешімі және құрылымдық талдауы

Тақырып 6. Техникалық қайталану дәуіріндегі өнер туындысы.

Тақырып 7. Делез кинофилософиясы. Бейне-қозғалыс және бейне-уақыт

Тақырып 8. Жиль Делез: философия тұрғысында

Тақырып 9. XX ғасыр кинематографы Жиля Делёздың киноэстетикасы негізінде

Тақырып 10. Арт синеманың философиялық негіздері

Тақырып 11. Монтаж теориясы Эйзенштейнан Тарковскийге дейін

Тақырып 12. Монтаж бен мизансцена мәселелері

Тақырып 13. Кинематографиялық көзқарас Кристиан Метцтің психоаналитикалық философия тұжырымдамасы негізінде

Тақырып 14. Психология және кино теориясы. Фрейд теориясы

Тақырып 15. Психология және кино теориясы.

«Киноның философиялық қағидалары» пәнінен емтихан сұрақтары

1. Өнер философиясы және кино: кіріспе мәселелері

2. Кино философиясының негізгі бағыттары мен идеялары

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ <u>Түсі емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
		Бет. 9-14

3. Кинематографтың философиялық табиғаты: презентация және болмыс
4. Кино өнерінің онтологиясы: шындық пен елестің арасы
5. Кино және гнесеология: таным, көрермен, мағына
6. Кинобейне және құрылым: философиялық-эстетикалық талдау
7. Техникалық қайталану дәуіріндегі өнер туындысының мәртебесі (Вальтер Беньямин идеясы негізінде)
8. Жиль Делездің кино философиясы: бейне-қозғалыс концепциясы
9. Делездің бейне-уақыт концепциясы: постструктураллистік интерпретация
10. Жиль Делездің философиялық жүйесіндегі киноның орны
11. Делез философиясы және XX ғасыр авторлық киносы
12. Артхаус кинематографының философиялық негіздері
13. Эйзенштейннен Тарковскийге дейінгі монтаж теориясы: эволюция және сабактастық
14. Монтаж, мизансцена және кинотіл: философиялық-көркемдік аспекті
15. Кинематографиялық көзқарас: Кристиан Метцтің психоаналитикалық кинотеориясы
16. Фрейд және Лакан: психоанализ және кинотеориядағы бейсаналылық мәселесі
17. Психология мен кино: сана, бейне және эмоция
18. Кино тілінің семиотикасы: Ролан Барт және кино мәтіні
19. Кино семиотикасы: Шарль Пирс және белгілер теориясы
20. Көрермен мен бейне арасындағы философиялық қатынас: идентификация және интерпелляция
21. Кино мен уақыт философиясы: Бергсон және Делез контекстінде
22. Қеңістік пен кинематограф: феноменология және перцепция
23. Метакино және философиялық рефлексия: фильм ішіндегі фильм идеясы
24. Кино мен этика: экрандық жауапкершілік және көркем шындық
25. Кино өнерінің болашағы: жасанды интеллект дәуіріндегі философиялық бағыттар

Әдебиет тізімі

Негізгі:

1. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б. ISBN 978-601-7621-00-1
3. Бордуэлл Д. Кино өнеріне кіріспе / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраемова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020. - 728 б.
4. Лотман Ю.М. Семиосфера. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2019. - 640 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік күжат түрі	Бет. 10-14

5. Эльзесссер Т., Хагенер М. Кино теориясы сезім тұрғысынан кіріспе. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020. – 232 б.
6. Г.Аристарко. История теорий кино. – Москва: Искусство 1966
7. Лотман Ю.М. Семиотика кино и проблемы киноэстетики. Таллинн, 1977.
8. В.Ждан. Эстетика фильма. – Москва: Искусство 1982
9. Фрейлих С.И. Кино теориясы: Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Мендеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Женісұлы Е., Жолдасбаева Г.С. - 8-ші басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б.
10. Ямпольский М. Язык-тело-случай: Кинематограф и поиски смысла. М., 2004.
11. Борев Ю.Б. Эстетика. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 408 б.
12. Бауыржан Нөгербек. Экранно-фольклорные традиции в казахском игровом кино. Алматы. 2008
13. Н.А.Агафонова. Общая теория кино и основы анализа фильма.«Тесей», 2008
14. Антон Долин. Уловка XXI. Очерки кино нового века. М.2010
15. Эльзесссер Т., Хагенер М. Теории кино. Глаз, эмоции, тело – М.: Сеанс, 2016
16. Разлогов К. Кинопроцесс XX – начала XXI века. М.: Академический проект, 2017

Қосымша әдебиет:

1. Режиссерская энциклопедия. Кино Европы. М.: Материк. – 2002
2. История зарубежного кино (1945 – 2000). – М. 2005
3. Кулешов Л. «Собрание сочинений» в 3-хтомах, М. 2000
4. Эйзенштейн С. «Избранные произведения» в 6-и томах, М.: 2001
5. Андрей Плахов. Кино на грани нервного срыва. Изд. Сеанс. 2014.

З Пән «Заманауи киноөнерінің теориялық-әдіснамалық мәселелері»

Пәннің мақсаты: болашақ зерттеушілерге әлемдік және отандық кинематографтағы болып жатқан заманауи құбылыстарды өнер теориясындағы жаңа зерттеу тәсілдерімен қарастыруға мүмкіндік беретін ғылыми әдістерін тереңдетіп оқыту, сондай-ақ, шығармашылық-ғылыми ізденіс жұмыстарын тиімді үйымдастыру тәсілдерін меңгеру, кино өнерін қоғамдық сананың тарихи қалыптасқан арнайы формасы ретінде қарастыруды түсіндіру, кино теориясының даму заңдылықтарын менгерудегі өзіндік көзқарасты

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ**

Тұсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 11-14

қалыптастыру және кино өнерінің қоғамдағы орны мен әлеуметтік маңызын айқындау.

Бағдарлама мазмұны

Тақырып 1. Теориялық тұжырымдамалардың кино тарихы мен теориясына әсері.

Тақырып 2. Кино туралы классикалық теориялық жұмыстарды түсіну

Тақырып 3. Қазіргі кинодағы экспрессивті құралдар мен білдіру әдістері

Тақырып 4. Фильм визуалды және дыбыстық көрініс ретінде

Тақырып 5. Кинодағы физикалық шындық реализмі мен теологиялық реализм

Тақырып 6. Арт-синема институция ретінде

Тақырып 7. «Авторлық кино» теориясының қазіргі кино өнерінің дамуына әсері

Тақырып 8. Қазіргі кинологиядағы жанрларды зерттеудің формалары мен әдістері

Тақырып 9. Кинематографтың полижанрлік құрылымын қазіргі заманы түсіндіру

Тақырып 10. Кино әлеуметтік институт ретінде және оның функциялары

Тақырып 11. Байланыс техникасын дамыту контекстіндегі экран өнері

Тақырып 12. Кинофестиваль қозғалысы жаһанданудың тепе-тендігі ретінде

Тақырып 13. Фестиваль заманауи кино процесінің әлеуметтік-мәдени феномені ретінде

Тақырып 14. Қазіргі кино өнеріндегі шығармашылық процесс және өнердің өзара әрекеті

Тақырып 15. Кино, теледидар және интернет арасындағы бәсекелестік туралы әңгіме мен көрініс

«Заманауи киноөнерінің теориялық-әдіснамалық мәселелері» пәнінен емтихан сұрақтары

1. Теориялық тұжырымдамалардың кино тарихы мен теориясына әсері

2. Кино туралы классикалық теориялық жұмыстарды түсіну: Балаш, Кракауэр, Базен, Метц

3. Қазіргі кинодағы экспрессивті құралдар мен білдіру әдістері: визуалдық стиль мен баяндау ерекшеліктері

4. Фильм визуалды және дыбыстық көрініс ретінде: кинематографиялық тілдің семиотикасы

5. Кинодағы физикалық шындық реализмі мен теологиялық реализм: идея мен форма арасындағы байланыс

6. Арт-синема институция ретінде: эстетикалық және мәдени шектеулер

7. «Авторлық кино» теориясының қазіргі кино өнерінің дамуына әсері: автор

мен контекст мәселесі

8. Қазіргі кинологиядағы жанрларды зерттеудің формалары мен әдістері
9. Кинематографтың полижанрлік құрылымын қазіргі заманғы түсіндіру
10. Кино әлеуметтік институт ретінде және оның мәдени трансформациядағы рөлі
11. Экран өнерінің дамуына заманауи байланыс құралдарының ықпалы
12. Кинофестиваль қозғалысы жаһанданудануға қарсы құбылыс ретінде: мәдени алмасу платформасы
13. Фестиваль заманауи кино процесінің әлеуметтік-мәдени феномені ретінде
14. Қазіргі кино өнеріндегі шығармашылық процесс және өнердің өзара әрекеті: интермедиалдық тәсіл
15. Кино, теледидар және интернет арасындағы бәсекелестік туралы әңгіме мен көрініс
16. Кинотеориядағы семиотикалық және структуралистік әдістер: Мең пен Эко көзқарастары
17. Постструктурализм және деконструкцияның кино анализіне әсері
18. Гендерлік теориялар контекстіндегі киноны оқу
19. Постколониалдық және деколониялық кино талдау тәсілдері
20. Когнитивтік кино теориясы және көрермен қабылдауы
21. Кинодағы уақыт пен кеңістіктің философиялық интерпретациясы
22. Кинодағы нарратив және анти-нarrативтік формалар
23. Кинематограф пен фотография арасындағы шекаралар: образдың философиясы
24. Қазіргі анимация теориясы және оның кинотанудағы орны
25. Экранизация теориясы: әдебиеттен киноға бейімдеудің поэтикасы мен проблематикасы

Әдебиет тізімі

Негізгі:

1. Кракауэр З. «Природа фильма», М. 1974
2. Марсель Мартен. Язык кино. - М.: Искусство, 1959.- 289 с.
3. Аристарко Г. «История теорий кино» Перевод Г. Богемского .- М.: Искусство, 1966. – 356 с.
4. Базен А. «Что такое кино», Сборник статей. М.: Искусство, 1972.- 379 с.
5. Фрейлих С. «Теория кино». М. 1992
6. Ждан В. «Эстетика фильма», М.1982
7. Теплиц Е.История киноискусства,1895-1927
8. Киноэнциклопедический словарь. М. 1986
9. Ромм. М. «Беседы о кино и кинорежиссуре» / Михаил Ромм.- М.: Академический Проект 2016.480 с.
10. Брессон Р. Заметки кинема 1950-1974 / Робер Брессон. - М: Роузбад Интерактив, 2017-100 с.

11. Режиссерская энциклопедия. Кино Европы. –М.,НИИК, 2002
12. Зоркая Н.М. Фольклор. Лубок. Экран. – Москва: Искусство 1994
13. Плахов А. Всего 33. Звезды мировой кинорежиссуры. Винница, 1999.
14. Фомин В.И. Все краски сюжета. – Москва: Искусство 1971
15. Пламадяла А.-М.В. Кино: фольклор и искусство. – Кишинев,1985.
16. Балаш. Б.Кино, становление и сущность нового искусства. – М. 1968
17. Блейман М.Ю. О кино – свидетельские показания. – М. 1973
18. Характер в кино. Сборник статей. – Москва: Искусство 1974
19. Власов М.П. Виды и жанры киноискусства. – Москва: Знание, 1976
20. Гинзбург С.С. Очерки теории кино. – Москва: Искусство 1974
21. Мачерет А.В. О поэтике киноискусства,Москва: Искусство 1981
22. Шабров В.В. Конфликт и характер в кино. – Ленинград: Искусство
23. Тиффини, Д. Золотые строки: часть 1 Лучшие статьи из фильмов .- М: Издательство "Э", 2015.- 272 с.ил.
24. Бергман о Бергмане.Ингмар Бергман в театре и кино. - М.:Радуга, 1985. – 511 с.
25. Вайсфельд И. Встречи с Х музой : Беседы о киноискусстве. Кн.1. М.: Просвещение, 1981.- 223 с.

Қосымша:

1. Barker, Martin және Austin, Thomas (2000). From Antz To Titanic: Reinventing Film Analysis. Лондон: Pluto Press.
2. Ben-Shaul, Nitzan (2007). Film: The Key Concepts. Оксфорд және Нью-Йорк: Berg.
3. Bordwell, David (2006). The Way Hollywood Tells It: Story and Style in Modern Movies. Беркелей, Лос-Анджелес және Лондон: University of California Press.
4. Cameron, Allan (2008). Modular Narratives in Contemporary Cinema. Нью-Йорк: PALGRAVE MACMILLAN.
5. Carroll, Noel (1996). Theorizing the Moving Image. Кэмбридж: Cambridge University Press.
6. Chapman, James (2005). Past and Present: National Identity and the British Historical Film. Londra ve New York: I.B. Tauris.
7. Colman, Felicity (2010). Film, Theory, and Philosophy: The Key Thinkers. Montreal & Kingston, Ithaca: McGill-Queen's University Press.

IV. Рефератқа арналған тақырыптар тізімі

1. Қазақстан көркемсуретті фильмдерінің мысалында кино мен әдебиеттің конверсиялық байланыстары.
2. Түркі елдері кинематографында ұлттық кодтың трансформациясы.
3. Қазақ анимация өнеріндегі ұлттық мәдениет дәстүрлері және қазіргі компьютерлік технологиялар.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ**
Тұсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 14-14

4. Қазақ киноөнеріндегі фольклор және миф: архетиптік бейнелер мен символдық жүйелер.
5. Байланыс технологияларының дамуы аясында экран өнерінің трансформациясы.